

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. K.**, bytom K., B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni - ústredie**, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20.mája 2008, č. k. 5Sd 157/06-57, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. mája 2008, č. k. 5Sd 157/06-57 v napadnutej potvrdzujúcej časti **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. z 9.augusta 2006 v spojení s rozhodnutím číslo X. z 1.februára 2008 **z r u š u j e** a **v r a c i a** odporkyni na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zastavil konanie v časti o preskúmanie rozhodnutia odporkyne číslo X. z 30.januára 2006, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 11.septembra 2006 a súčasne potvrdil rozhodnutie odporkyne z 9.augusta 2006 v spojení s rozhodnutím z 1.februára 2008, ktorými

podľa § 26a zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 100/1988 Zb.“) a podľa § 259 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 461/2003 Z. z. od 1.februára 2005 priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 4 459,–Sk mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ, narodený 11.septembra 1943, splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok podľa § 26a zákon č. 100/1988 Zb. na základe dovŕšenia veku 60 rokov a získaním 10 rokov civilného zamestnania dňom 11.septembra 2003. Starobný dôchodok mu bol preskúmaným rozhodnutím z 9.augusta 2006 v spojení s rozhodnutím z 1.februára 2008 priznaný od 1.februára 2005 v sume 4 459,–Sk mesačne a bol vymeraný z priemerného mesačného zárobku 4 067,–Sk mesačne, zisteného za roky 1998, 1997, 1996, 1995 a 1994. Krajský súd zistil, že navrhovateľ skončil služobný pomer príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže dňom 31.decembra 2003 a rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže číslo GR ZVJS-11302/33-06 z 13.apríla 2006 mu bol podľa § 38 a nasl. Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1.januára 2004 priznaný výsluhový dôchodok, pre výšku ktorého mu boli zhodnotené doby trvania služobného pomeru od 4.decembra 1967 do 3.decembra 1968, od 16.apríla 1969 do 30.júna 1993 a od 1.februára 1999 do 31.decembra 2003. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ civilné zamestnanie skončil v roku 1999 a doba od 11.septembra 2003 do 31.decembra 2003 bola zhodnotená ako doba trvania služobného pomeru, krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľ po splnení podmienok nároku na predčasný starobný dôchodok (správne malo byť uvedené „pomerný starobný dôchodok“) dňom 11.septembra 2003 nesplnil podmienku nepretržitosti zamestnania k 31.decembru 2003 pre priznanie starobného dôchodku podľa § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal použitia Nariadenia Rady (ES) č.1408/71 (ďalej aj „nariadenie“), krajský súd skonštatoval, že uvedené nariadenie sa na navrhovateľa nevzťahuje, lebo celé obdobie pracovnej činnosti má vykázané na území Slovenskej republiky, pričom nariadenie možno aplikovať len na zamestnancov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva.

Rozsudok napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že ustanovenia zákonov, na ktoré sa odvoláva odporkyňa i súd, neupravujú otázku nepretržitého zamestnania. Pojem „nepretržité zamestnanie“ je nejasný. Zákon č.100/1988 Zb. jednoznačne stanovil, že

za zamestnanie sa považuje aj služba v ozbrojených zložkách, pričom podľa § 97 ods.4 zákon č. 328/2002 Z. z. v znení účinnom do 31.decembra 2003 sa policajti vo vzťahu k všeobecnému systému sociálneho poistenia posudzujú a uvádzajú ako zamestnanci. Nariadenie Rady (ES) sa vzťahuje na osobitný systém sociálneho zabezpečenia (služobný pomer) upravený zákonom č. 328/2002 Z. z., keď podľa Čl.1 písm. s/ nariadenia doby dosiahnuté podľa osobitného systému sociálneho zabezpečenia pre štátnych zamestnancov sa zároveň považujú za zamestnanie. Smernica Rady 76/207/EHS ako aj zákon č.365/2004 Z. z. vyjadrujú zákaz diskriminácie a zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov. Žiadal o zmenu rozhodnutia krajského súdu, zrušenie rozhodnutia odporkyne z 9.augusta 2006 a akceptáciu použitia § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z.

Z obsahu odvolania vyplýva, že navrhovateľ napadol rozsudok krajského súdu len v časti, v ktorej potvrdil rozhodnutia odporkyne z 9.augusta 2006 a 1.februára 2008.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti v súlade s § 250ja ods.2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne z 9.augusta 2006 v spojení s rozhodnutím z 1.februára 2008, ktorými bol starobný dôchodok navrhovateľovi priznaný podľa § 26a zákon č. 100/1988 Zb. a § 259 ods.1 zákon č. 461/2003 Z.. z. Z odôvodnenia rozhodnutia z 1.februára 2008 vyplýva, že odporkyňa výšku starobného dôchodku neurčila podľa zákon č. 461/2003 Z. z. z dôvodu, že dobu trvania služobného pomeru od 1.februára 1999 do 31.decembra 2003 nehodnotila ako nepretržité zamestnanie na účely § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z.. z. s poukazom na § 23 ods.3 a § 26a zákon č. 100/1988 Zb.

Podľa § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z. poistenec, ktorý splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003

a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť alebo invalidný dôchodok, má po 31. decembri 2003 nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona.

Odvolaací súd považuje za potrebné poukázať na to, že preskúmanými rozhodnutiami odporkyňa priznala navrhovateľovi starobný dôchodok, hoci je zrejmé, že mu mienila priznať pomerný starobný dôchodok podľa § 259 ods.1 v spojení s 26a zákon č. 100/1988 Zb., ktorý sa podľa § 262 ods.2 a 5 zákon č. 461/2003 Z. z. od 1. januára 2004 iba považuje za starobný dôchodok.

Nebolo sporné, že navrhovateľ splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok podľa § 26a zákon č. 100/1988 Zb. dňom 11.septembra 2003 a že v čase od 11.septembra 2003 (resp. už od 1.februára 1999) do 31.decembra 2003 trval jeho služobný pomer príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „policajt“). Taktiež nebolo sporné, že navrhovateľovi za dobu trvania služobného pomeru vznikol nárok na výsluhový dôchodok.

Medzi účastníkmi bolo sporné, či dobu trvania služobného pomeru policajta od 11.septembra 2003 do 31.decembra 2003 možno hodnotiť ako nepretržité zamestnanie na účely § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z..

Odporkyňa v rozhodnutí z 1.februára 2006 dôvodila tým, že podľa § 23 ods.3 a § 26a zákon č. 100/1988 Zb. sa do doby zamestnania potrebnej na nárok na starobný dôchodok, resp. na pomerný starobný dôchodok nezapočítava profesionálna služba, ak policajt túto službu vykonával v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok.

V zmysle § 23 ods.3 zákon č. 100/1988 Zb. sa **pre zvýšenie starobného dôchodku za zamestnanie po vzniku nároku** na starobný dôchodok do doby ďalšieho zamestnania nezapočítava profesionálna služba, ak policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby vykonával túto službu v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok.

Podľa § 26a ods.1 zákon č. 100/1988 Zb. policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby má nárok na pomerný starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 10 rokov a dosiahol vek aspoň 60 rokov.

Podľa § 26a ods.2 zákon č. 100/1988 Zb. policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby sa do doby zamestnania potrebnej na nárok na pomerný starobný dôchodok nezapočítava profesionálna služba, ak túto službu vykonával v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok alebo ak policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok

Ustanovenia § 23 ods.3 a § 26a zákon č. 100/1988 Zb. otázku nepretržitého trvania zamestnania neriešia, iba vylučujú hodnotenie doby profesionálnej služby policajta vykonávanej v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok do doby potrebnej pre vznik nároku na starobný, resp. pomerný starobný dôchodok a pre zvýšenie starobného dôchodku za dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok.

Podľa § 8 ods.1 zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení platnom do 31.decembra 2003 **zamestnaním** na účely tohto zákona, ak ďalej nie je ustanovené inak, **sa rozumejú činnosti, ktoré vykonávajú osoby uvedené v § 6 ods. 1**, v § 6 ods. 2 písm. a/ a b/, a účasť na dôchodkovom zabezpečení osôb uvedených v § 6 ods. 2 písm. c/. Účasť na dôchodkovom zabezpečení osôb uvedených v § 6 ods. 2 písm. c/ sa hodnotí ako zamestnanie v rozsahu najviac 10 rokov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákon č. 100/1988 Zb. na dôchodkovom zabezpečení sú zúčastnení príslušníci Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, **Zboru väzenskej a justičnej stráže**, Železničnej polície, colníci (ďalej len "policajt"), príslušníci ozbrojených síl, ktorí vykonávajú profesionálnu službu v ozbrojených silách (ďalej len "profesionálny vojak"), a príslušníci ozbrojených síl, ktorí sa počas výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách štúdiom alebo výcvikom pripravovali na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách (ďalej len "vojak prípravnej služby") a ktorým za výkon profesionálnej služby nevznikne nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu (ďalej len "výsluhový dôchodok") alebo invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu (ďalej len "invalidný výsluhový dôchodok"),

Z ustanovenia § 8 ods.1 v spojení s § 6 ods.1 písm. b/ zákon č. 100/1988 Zb. vyplýva, že za činnosť, považovanú za zamestnanie je treba považovať aj služobný pomer policajta

a to bez ohľadu na to, či za výkon tejto služby vznikol nárok na výsluhový dôchodok podľa zákon č. 328/2002 Z. z.

Zákonodarca u policajtov neviazal vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z. na trvanie účasti na dôchodkovom zabezpečení podľa zákon č. 100/1988 Zb., len na trvanie zamestnania.

Navrhovateľ vykonával službu policajta v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok a dobu od 1.januára 1999 do 31.decembra 2003 podľa § 6 ods.1 písm. b/ zákon č. 100/1988 Zb. nemožno hodnotiť ako dobu účasti na dôchodkovom zabezpečení. **Činnosť** navrhovateľa **v služobnom pomere policajta** v tomto období je však vzhľadom na vyššie uvedené **potrebné považovať za zamestnanie** v zmysle § 8 ods.1 zákon č. 100/1988 Zb., **ktoré trvalo nepretržite od vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok** podľa § 26a zákon č. 100/1988 Zb., t.j. od 11.septembra 2003 **do 31.decembra 2003**. Podľa názoru odvolacieho súdu preto **navrhovateľ splnil podmienku nepretržitosti zamestnania**, stanovenú v § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z **pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa zákon č. 461/2003 Z. z.**

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne nie je v súlade so zákonom a preto podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 250l ods.2 OSP rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutia odporkyne číslo X. z 9.augusta 2006 a 1.februára 2008 podľa § 250q ods.2 v spojení s § 250l ods.2 a § 250j ods.2 písm. a/ OSP zrušil a vrátil odporkyňu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa znovu rozhodne o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok podľa § 262 ods.1 zákon č. 461/2003 Z. z., pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods.4 OSP).

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo úspešnému navrhovateľovi v ňom trovy nevznikli a odporkyňa bola v konaní neúspešná.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 29.apríla 2009

Za správnosť vyhotovenia:

Zuzana Katuščáková

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu